

ПЕРЕРВАНИЙ ПОЛІТ У ПРОСТОРИ І ЧАСІ

**До вшанування пам'яті
ВОЛОДИМИРА КОЛЕСНИКОВА,
Народного художника України,
професора, фундатора кафедри рисунка
та живопису Київського національного
університету технологій та дизайну
(1951 – 2014 рр.)**

Особливою реальністю в духовному досвіді людства виступає мистецтво. Як специфічна форма діяльності, мистецтво, згідно з ідеєю та законами естетики в межах художнього твору, впливає на формування художніх образів. Це зумовлено необхідністю закріпити і зберегти набутий людством досвід духовних зв'язків зі світом, концентрувати його цілісність в універсальних художньо-образних формах та розкрити сутність процесу творчості і творчої особистості в ньому.

Упродовж історії справжні митці були в авангарді суспільного руху та думки. В еволюційних етапах розвитку цивілізації, подібні до сяючих дороговказів, віддзеркалювали культурні, історичні та соціальні проблеми, віддаючи без останку свій неосяжний талант, творчу пристрасть і безмежну відданість та любов до мистецтва. Таким був визначний діяч української культури – художник Володимир Колесніков.

Володимир Григорович Колесніков народився у 1951 році в м. Луцьк у сім'ї військового. В 1955 році родина переїздить до Полтави, чарівного українського міста, що мальовниче розташувалось, утопаючи в зелені тінистих дерев на берегах річки Ворскли. Зростаючи вдумливою, спостережливою та мрійливою дитиною, Володимир Колесніков з ранніх років життя намагався відтворювати дійсність у пластиліні та фарбах. Спогади дитинства – найцінніший дар, що втілює безмежне тепло й турботу материнських рук та яскраві фарби оточуючого світу. Пам'ять про рідний край назавжди полонить душу художника, підсвідомо змушуючи серцем прихилитись до нього. Захоплення красою навколишнього світу, його постійним стрімким рухом переплітається у творчості художника з образом жінки-берегині та жінки-натхненниці та стають її провідними світочами.

Творче становлення майбутнього художника відбувалось у Полтавській художній школі під впливом майстерних педагогів. Варто зазначити, що схильність до постійного аналізу власного внутрішнього та оточуючого світу, спрямувала юнака до вивчення історії, що заклало глибоке розуміння національних культурних кодів та сутності мистецтва. Професійне зростання відбулось у Харківському художньо-промисловому інституті, а згодом продовжено у Львівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва. Прогресивна атмосфера Львівського культурно-мистецького осередку, навчання на відділенні монументального мистецтва, запалило творчий вогонь й завершило оформлення професійного художнього базису, на який все життя спирався митець, постійно згадуючи інноваційні підходи та дух творчої свободи, існуючий у його Alma mater.

За розподіленням, після закінчення навчання молодий художник прямує у 1978 році до Саранську (Мордовської АРСР), де працюючи упродовж 4 років з творчим колективом однодумців, створює низку монументально-декоративних творів: комплекс дерев'яної скульптури «Дитяче містечко»; монументально-декоративні комплекси «Історія авіації», «Першодрукар Іван Федоров»; монументальні живописні праці «Пам'яті болгарського Комінтерну», «Час у вогні», «Омелян Пугачов», «Піонери»; фрескові розписи «Пори року», «Архітектор Ле Корбюзьє»; вітражі «Золота рибка», «Муха-Цокотуха», «Попелюшка» тощо. За часи важкої, однак надзвичайно улюбленої праці, відбулось ствердження творчого кредо та розуміння власного місця у мистецтві, яке Володимир Григорович завжди пов'язував із монументальним живописом. Варто підкреслити, що більшість його розписів зроблені у надзвичайно трудомісткій давній монументальній художній техніці – фресці, де технологія роботи вимагає від митця фізичного напруження, величезної емоційної концентрації та надзвичайної професійної майстерності.

Повернувшись до Полтави, у 1982 році В. Колесніков, сповнений розумінням певної місії, продовжує створювати фрескові розписи по вологій штукатурці, намагаючись реактивувати та ствердити цю унікальну художню техніку, що набула свого розквіту за часів Відродження, проте наразі забутою. Рідне серцю місто стало плідним середовищем, де надзвичайно виразно виявився талант вже зрілого майстра. Цей період творчості митця (1982-1998) знаменний створенням грандіозних монументально-декоративних праць у будівлях різних громадських та державних установ (Центральний аеропорт та автовокзал, Полтавська медична стоматологічна академія, Історико-культурний центр «Самсонівська церква», Головне управління комунальним господарством), присвячених аналізу історії та актуальним проблемам суспільства: «Полтавська битва», «Маруся Чурай», «Майбутня перемога медичної науки над раком», «Весна», Битва під Жовтими Водами». Також, у цей час митець створює величезної кількості поетичних станкових живописних полотен, що присвячені оспівуванню барвистих полтавських краєвидів («У полі», «Молодь», «Ніч Івана Купала»), звеличуванню образу прекрасної музи («Смуток», «Спекотний ранок», «Клеопатра»), вдумливих портретів сучасників («Тверський козак Х. Ахмеджанов», «Чемпіон світу по шахах А. Альохін», «Драматург»). Саме у цей період формується особистий стиль, що базується на переосмисленні спадку української народної культури та засад сюрреалізму, який художник визначав як декоративний постсюрреалізм.

Володимир Колесніков мав багатогранний мистецький талант і був надзвичайно працелюбним, вимогливим до себе, невтомним та постійно прагнучим довершеності. Його життя наскрізь пронизано устремлінням до нових відкриттів, що втілилось у творчій праці в різних видах мистецтва – скульптура, монументальний та станковий живопис, графіка, дизайн, а також у дослідженні культури, звичаїв, історії різних країн (Японія, Німеччина, Хорватія, Китай, Угорщина, Франція, Чорногорія, Словаччина, Іспанія, Португалія) та мальовничих куточків рідної України. Переосмислений отриманий досвід надавав творчості нових плідних поштовхів та форм виразу. Він був сміливим і невпинним у своїх експериментах, незважаючи на критичні чи схвальні оцінювання. Шлях пізнання, який пройшов Володимир Колесніков, це шлях до метафізичних горизонтів, осягнення буття та всього суцього.

Потужність особистості Володимира Григоровича згуртовувала навколо нього художників та поціновувачів мистецтва. Він мав грандіозні організаторські здібності й велике бажання щиро допомагати людям. Очолюючи комерційно-творче об'єднання «Мистецтво» (1991-1993), сприяв розвитку українського мистецтва, підтримуючи митців та

закуповуючи їх творчі праці, друкуючи каталоги робіт художників, організовуючи художні експозиції, будуючи творчі майстерні та цехи. Людина колосальної природної харизми, користувався впевненим авторитетом у представників міського уряду і спрямовував усі зусилля на відродження національної культури та допомогу нужденним та талановитим людям. Його ініціативою Полтава та її мешканці отримали Дитячу художню галерею ім. Саші Путрі (1994) та Галерею сучасного мистецтва «Парсуна» (1996) (нині Полтавський художній музей ім.М. Ярошенка).

У 1999 році з приїздом до Києва почався новий етап у житті Володимира Колеснікова, що відбився у творчих шуканнях. Саме тоді, він започатковує власний довготривалий проект «Рух у просторі і часі», який є своєрідним маніфестом творчої філософії майстра, ствердженням нової мистецької реальності через усвідомлення безкінечного руху як еволюційного принципу і його осмислення крізь пластику танцю.

У вищезазначений рік, на запрошення ректора Київського національного університету технологій та дизайну, розпочинає роботу в якості викладача, захоплено поринувши у світ науково-педагогічної діяльності. У 2000 році Володимир Григорович засновує кафедру рисунка та живопису на факультеті дизайну. З величезним ентузіазмом і батьківською турботою він налаштовує навчальний процес, всім серцем прагнучи створити зручні аудиторії та необхідну матеріально-технічну базу для студентів та викладачів. Його ініціативою відбуваються регулярні художні виставки, виїзні пленери та художні конкурси. Відтоді, в університеті започатковано новий науково-творчий напрям, такий необхідний у вищій технічній спрямуванні, направлений на становлення школи професійного українського дизайну. Майже п'ятнадцять років кропіткої, однак надзвичайно плідної й корисної праці В. Г. Колеснікова у якості завідувача кафедри, згуртувало міцний колектив однодумців, де він користувався глибокою повагою. Його авторитет та приклад непересічного талановитого життя надихав і завжди стимулював до професійного розвитку колег та студентство.

Персональний, творчий та науково-педагогічний внесок В. Колеснікова – унікальний, сповнений гуманізму та інноваційних напрацювань, що у просторі української культури стимулює нові процеси переосмислення та значимості сьогоденної дійсності. У доробку майстра близько 3000 художніх творів, 150 виставок міжнародного та національного рівнів, 7 художніх монографій, монументально-декоративні, живописні та графічні праці зберігаються у музеях та приватних колекціях України, Росії, Німеччини, Японії, Китаю, Канади, Фінляндії, Австралії. Наразі українське суспільство переживає становлення громадянської свідомості і національної приналежності, де важливим компонентом цього процесу стає особистість митця. Творчий спадок Володимира Григоровича Колеснікова – величний зразок щирої самовідданості мистецтву, постійного самовдосконалення, натхнений приклад вагомого творчого потенціалу, що ґрунтується на національних традиціях, глибокому емоційному і духовному базисі та закладає гідні орієнтири для талановитої молоді.

Грищенко І. М., ректор КНУТД, академік АПН України
Колосніченко М. В., декан факультету дизайну КНУТД
Дубрівна А. П., канд. мист., доцент кафедри рисунка та живопису КНУТД,
член Національної спілки художників України